

3. Trh práce

Prameny kapitoly 3: ČSÚ, MPO ČR, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka 3.1: Zaměstnanost – roční

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Predikce	Predikce	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4765	4733	4707	4764	4828	4922	5002	4914	4810	4795
	<i>předch.r.=100</i>	(100,8)	99,3	99,4	101,2	101,3	101,9	101,6	98,2	97,9	99,7
- zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4002	3922	3914	4001	4048	4125	4196	4089	3984	3963
	<i>předch.r.=100</i>	(99,7)	98,0	99,8	102,2	101,2	101,9	101,7	97,4	97,5	99,5
- podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	763	811	792	763	780	797	807	825	826	832
	<i>předch.r.=100</i>	(106,8)	106,4	97,6	96,3	102,2	102,2	101,2	102,3	100,1	100,7
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	374	399	426	410	371	276	230	358	446	423
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,3	7,8	8,3	7,9	7,1	5,3	4,4	6,8	8,5	8,1
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5139	5132	5133	5174	5199	5198	5232	5272	5256	5218
	<i>předch.r.=100</i>	99,9	99,9	100,0	100,8	100,5	100,0	100,7	100,8	99,7	99,3
Populace ve věku 15 - 64 let	<i>průměr v tis. osob</i>	7183	7214	7247	7270	7307	7347	7410	7414	7392	7373
	<i>předch.r.=100</i>	100,3	100,4	100,4	100,3	100,5	100,5	100,9	100,1	99,7	99,7
Zaměstnanost / Populace 15 - 64	<i>průměr v %</i>	66,3	65,6	64,9	65,5	66,1	67,0	67,5	66,3	65,1	65,0
Míra zaměstnanosti 15 - 64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	65,6	64,9	64,2	64,8	65,3	66,1	66,6	65,4	64,2	64,2
Prac.síla / Populace 15 - 64	<i>průměr v %</i>	71,5	71,1	70,8	71,2	71,2	70,8	70,6	71,1	71,1	70,8
Míra ekon.akivity 15 - 64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	70,8	70,4	70,1	70,4	70,3	69,8	69,7	70,2	70,2	69,9
Národní účty - ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4991	4923	4940	4992	5088	5224	5305	5152	5036	5037
	<i>předch.r.=100</i>	100,6	98,7	100,3	101,0	101,9	102,7	101,5	97,1	97,7	100,0
Odpracované hodiny	<i>mld.</i>	9,70	9,58	9,65	9,81	9,96	10,16	10,30	9,88	9,62	9,61
	<i>předch.r.=100</i>	99,5	98,7	100,8	101,6	101,5	102,0	101,4	95,9	97,4	99,9
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	1944	1945	1954	1965	1957	1944	1941	1918	1911	1907
	<i>předch.r.=100</i>	98,9	100,1	100,4	100,6	99,6	99,4	99,9	98,8	99,6	99,8
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:											
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	477,5	521,6	537,4	514,3	474,8	392,8	324,6	475	578	544
Míra nezaměstnanosti ⁷⁾	<i>průměr v %</i>	9,16	9,90	10,24	9,79	.	.	.	.	.	.
	<i>průměr v %</i>	.	.	9,2	8,97	8,13	6,62	5,44	8,2	9,8	9,3
Registrovaní zahraniční pracovníci - MPSV, MPO											
Celkem	<i>průměr v tis. osob</i>	167,6	163,2	169,4	195,2	233,2	276,2	343,5	.	.	.
	<i>předch.r.=100</i>	100,5	97,4	103,8	115,3	119,4	118,5	124,4	.	.	.
- zaměstnanci	<i>průměr v tis. osob</i>	106,0	102,3	106,1	131,2	165,5	209,7	270,2	.	.	.
	<i>předch.r.=100</i>	100,9	96,5	103,7	123,7	126,1	126,7	128,8	.	.	.
- podnikatelé	<i>průměr v tis. osob</i>	61,6	60,9	63,3	64,0	67,7	66,5	73,3	.	.	.
	<i>předch.r.=100</i>	99,9	98,9	103,9	101,2	105,7	98,2	110,2	.	.	.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají jednak z odlišné definice obou ukazatelů a jednak ze způsobu šetření VŠPS, který pravděpodobně systémově snižuje vykazovaný počet nezaměstnaných (pořadí otázek v dotazníku, struktura non-response).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

⁷⁾ V prvním řádku podle „staré“ metodiky, ve druhém řádku podle „nové“ metodiky.

Tabulka 3.2: Zaměstnanost – čtvrtletní

		2008				2009			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1 <i>Odhad</i>	Q2 <i>Odhad</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:									
Zaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	4958	5003	5014	5034	4947	4926	4897	4885
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	101,9	101,8	101,5	101,3	99,8	98,5	97,6	97,0
- zaměstnanci	<i>průměr v tis. osob</i>	4161	4195	4206	4220	4124	4101	4071	4059
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,0	101,9	101,7	101,2	99,1	97,8	96,8	96,2
- podnikatelé	<i>průměr v tis. osob</i>	797	808	808	813	823	825	826	826
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	101,3	101,6	100,3	101,8	103,2	102,1	102,2	101,6
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	245	220	224	231	303	341	382	408
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	4,7	4,2	4,3	4,4	5,8	6,5	7,2	7,7
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5203	5223	5238	5264	5250	5267	5278	5293
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	100,5	100,7	100,6	100,8	100,9	100,8	100,8	100,5
Populace ve věku 15 - 64 let	<i>průměr v tis. osob</i>	7397	7406	7413	7426	7421	7417	7412	7407
	<i>předch.r.=100</i>	100,9	100,8	100,9	100,8	100,3	100,2	100,0	99,7
Zaměstnanost / Populace 15 - 64	<i>průměr v %</i>	67,0	67,6	67,6	67,8	66,7	66,4	66,1	65,9
	<i>m eziroční přírůstek</i>	0,6	0,6	0,4	0,3	-0,4	-1,1	-1,6	-1,8
Míra zaměstnanosti 15 - 64 let ¹⁾	<i>průměr v %</i>	66,1	66,6	66,7	66,8	65,6	65,5	65,2	65,1
	<i>m eziroční přírůstek</i>	0,6	0,6	0,4	0,3	-0,5	-1,1	-1,5	-1,7
Prac.síla / Populace 15 - 64	<i>průměr v %</i>	70,3	70,5	70,7	70,9	70,7	71,0	71,2	71,5
	<i>m eziroční přírůstek</i>	-0,3	-0,1	-0,2	0,0	0,4	0,5	0,6	0,6
Míra ekon.ak tivity 15 - 64 let ²⁾	<i>průměr v %</i>	69,4	69,6	69,7	69,9	69,6	70,1	70,3	70,6
	<i>m eziroční přírůstek</i>	-0,4	-0,1	-0,2	0,0	0,2	0,5	0,6	0,7
Národní účty - ČSÚ:									
Zaměstnanost (domácí koncept)	<i>průměr v tis. osob</i>	5300	5319	5308	5292	5265	5159	5098	5085
	<i>předch.r.=100</i>	102,7	102,0	101,2	100,3	99,3	97,0	96,0	96,1
Opracované hodiny	<i>m ld.</i>	2,62	2,67	2,47	2,55	2,52	2,56	2,36	2,44
	<i>předch.r.=100</i>	100,6	102,5	103,6	99,1	96,4	96,1	95,4	95,8
Opracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	493	501	465	481	479	497	462	480
	<i>předch.r.=100</i>	98,0	100,4	102,4	98,7	97,0	99,0	99,3	99,7
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	355,1	311,9	309,5	321,8	409,2	457	497	536
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	5,95	5,19	5,24	5,39	7,00	7,9	8,6	9,1
Registrace zahraniční pracovníci - MPSV, MPO									
Celkem	<i>průměr v tis. osob</i>	315,7	337,1	355,1	365,9	348,4	.	.	.
	<i>předch.r.=100</i>	125,2	126,5	125,5	120,7	110,4	.	.	.
- zaměstnanci ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	245,8	264,9	280,5	289,6	270,1	.	.	.
	<i>předch.r.=100</i>	131,7	131,7	129,8	123,2	109,9	.	.	.
- podnikatelé ⁴⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	69,9	72,2	74,5	76,4	78,3	.	.	.
	<i>předch.r.=100</i>	106,7	110,3	111,8	112,0	112,1	.	.	.

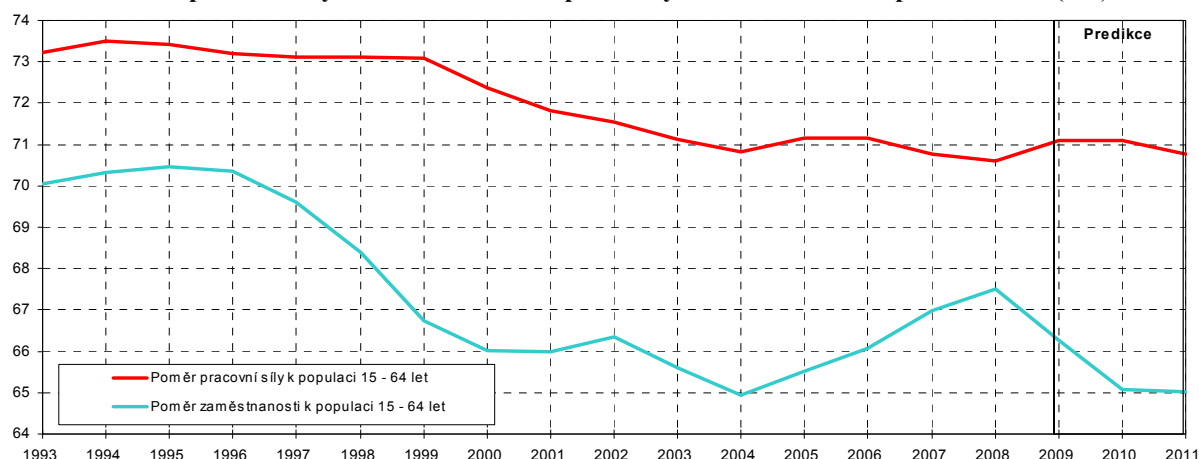
¹⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

²⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

³⁾ Vážený aritmetický průměr počátečního, průběžných a koncového stavu.

⁴⁾ Prostý aritmetický průměr počátečního a koncového stavu.

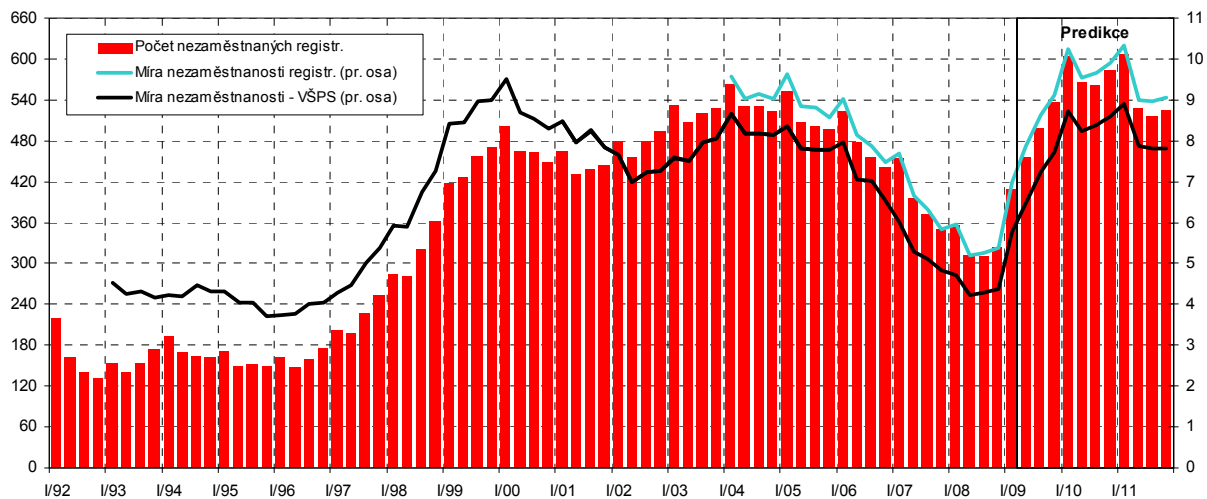
Graf 3.1: Poměr pracovní síly a zaměstnanosti na počtu obyvatel ve věkové skupině 15-64 let (v %)

Časová řada míry zaměstnanosti mezi roky 2001 a 2002 není metodicky konzistentní. Bližší viz pozn. u tab. 3.1.

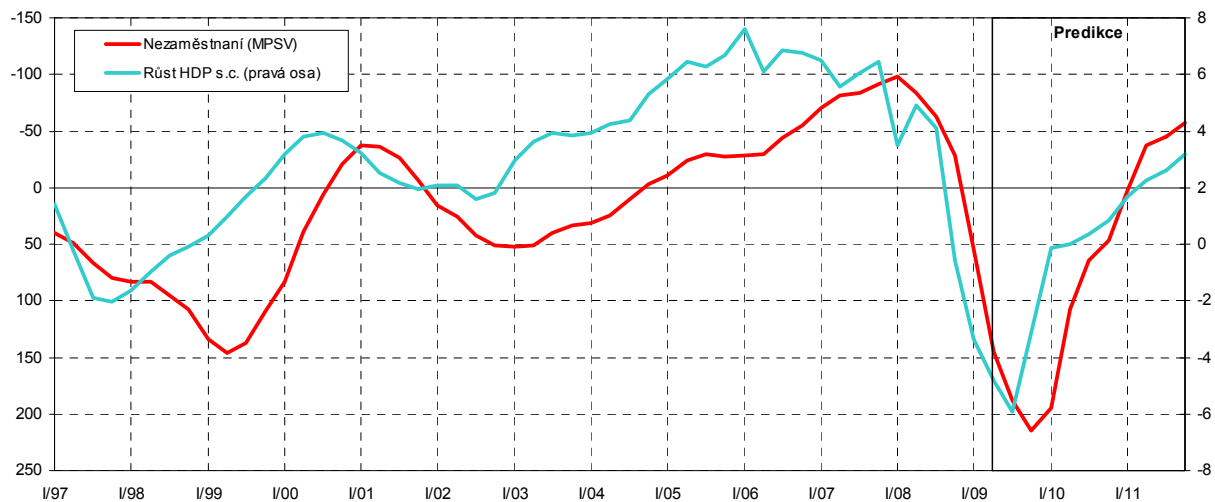
Graf 3.2: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Graf 3.3: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůstky reálného HDP v % a registrované nezaměstnanosti v tis. osob

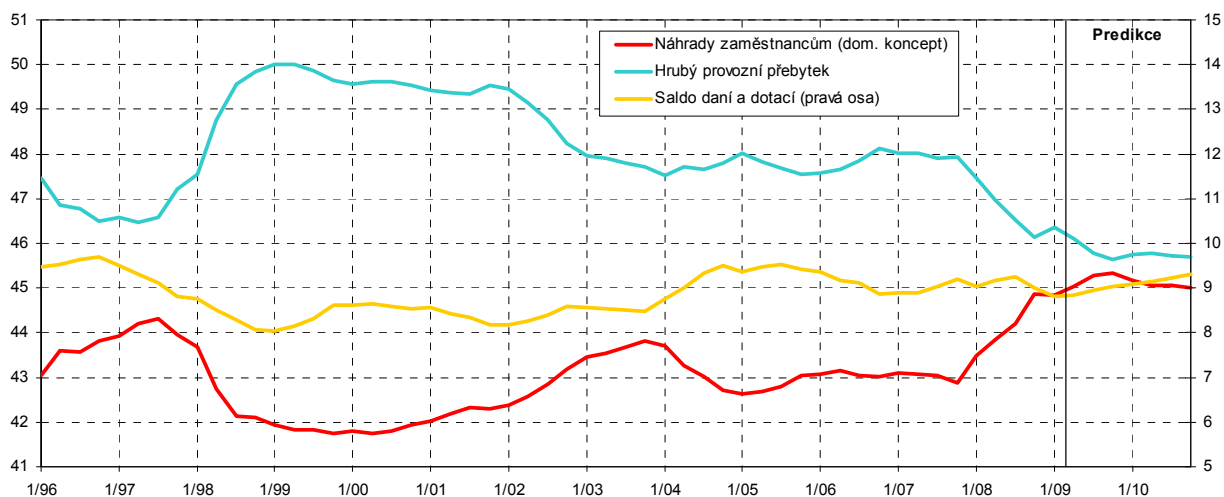
Tabulka 3.3: Trh práce - analytické ukazatele

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
										Predikce	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾											
- nominální	<i>předch.r.=100</i>	108,1	107,3	108,2	106,7	104,6	106,6	107,3	107,5	102,0	103,1
- reálné ²⁾	<i>předch.r.=100</i>	103,3	105,4	108,1	103,8	102,6	104,0	104,4	101,1	100,8	102,0
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾											
- nominální	Kč	14 378	15 524	16 430	17 466	18 344	19 546	20 957	22 691	23 500	24 300
	<i>předch.r.=100</i>	108,8	108,0	105,8	106,3	105,0	106,6	107,2	108,3	103,4	103,3
- reálná	Kč 2005	15 345	16 274	17 206	17 791	18 344	19 063	19 874	20 235	20 700	21 200
	<i>předch.r.=100</i>	103,9	106,1	105,7	103,4	103,1	103,9	104,3	101,8	102,3	102,3
Produktivita práce	<i>předch.r.=100</i>	102,1	101,1	104,3	105,1	105,0	105,4	104,1	101,3	97,4	102,4
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	<i>předch.r.=100</i>	105,9	106,1	103,8	101,5	99,5	101,2	103,1	106,2	104,7	100,6
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	42,3	43,2	43,8	42,7	43,1	43,0	42,9	44,9	45,3	45,0

¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle VŠPS.²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.³⁾ Od června 2009 nová časová řada: průměrná mzda se vztahuje na přepracované počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

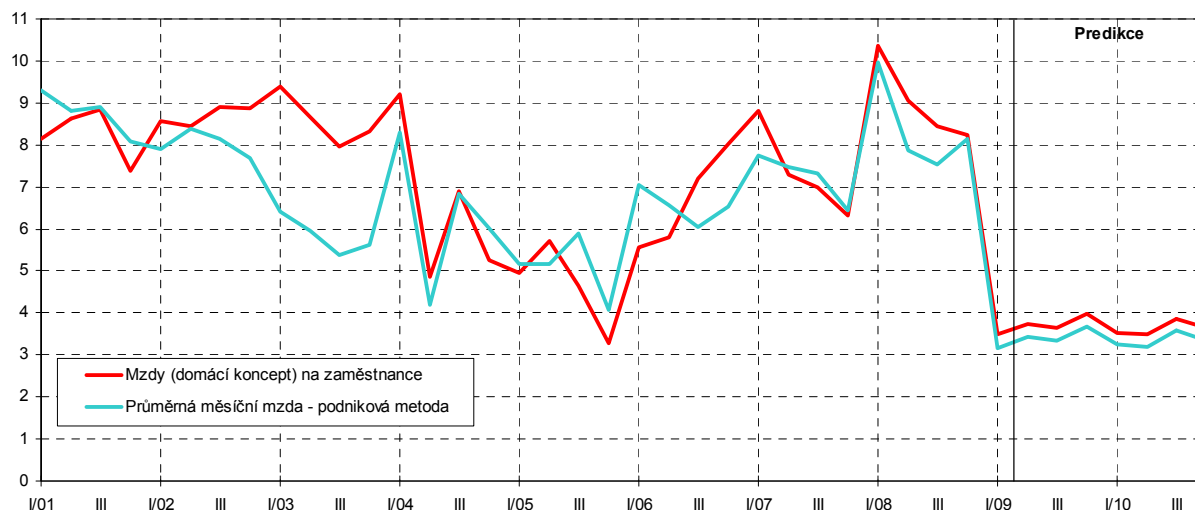
Graf 3.4: HDP - důchodová struktura

z ročních klouzavých úhrnů, v %

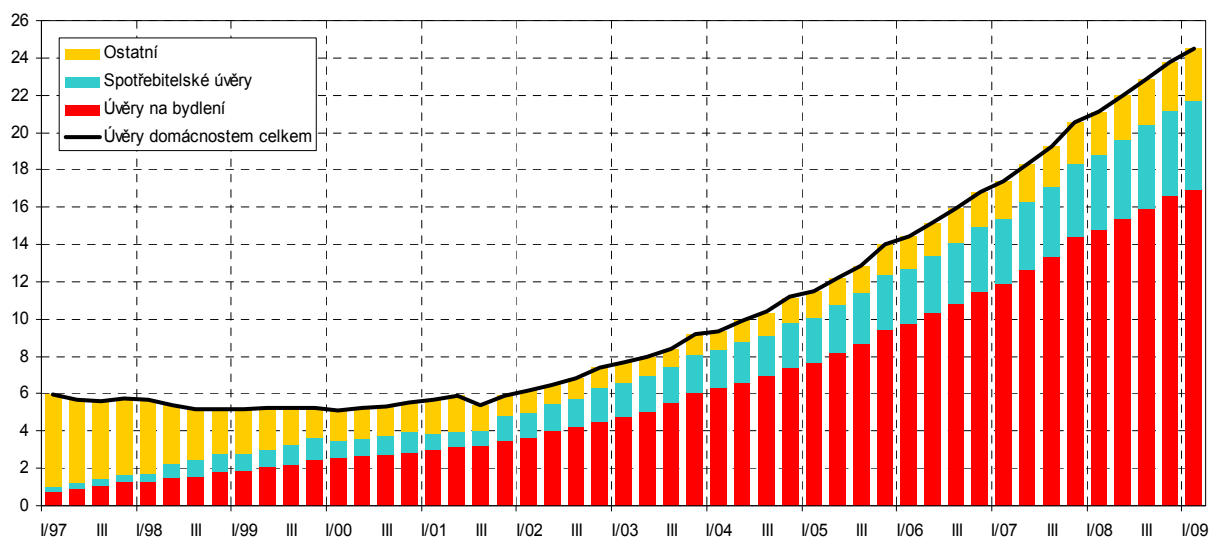
Graf 3.5: Průměrná mzda – nominální

meziroční růst v %

Graf 3.6: Podíl bankovních úvěrů domácnostem na HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Tabulka 3.4: Účet domácností

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
										Predikce	Predikce
Běžné příjmy											
Náhrady zaměstnancům	m ld. Kč	982	1049	1120	1186	1273	1374	1497	1596	1599	1606
	předch.r.=100	107,9	106,8	106,8	105,9	107,3	107,9	108,9	106,6	100,2	100,4
Hrubý smíšený důchod ¹⁾	m ld. Kč	391	395	425	449	446	469	495	514	499	509
	předch.r.=100	104,4	101,2	107,5	105,7	99,4	105,2	105,5	103,9	97,0	102,0
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	m ld. Kč	103	98	97	109	120	137	157	165	168	173
	předch.r.=100	101,6	94,9	98,9	112,7	109,6	113,9	114,7	105,2	102,0	103,0
Sociální dávky	m ld. Kč	290	313	324	369	386	419	466	489	518	540
	předch.r.=100	104,6	108,0	103,6	.	104,6	108,7	111,2	104,9	106,0	104,2
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	m ld. Kč	79	85	91	93	103	113	120	134	141	147
	předch.r.=100	91,2	107,8	106,8	102,9	110,1	109,9	106,4	111,9	105,0	104,0
Běžné výdaje											
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	m ld. Kč	15	13	19	21	20	25	37	36	36	36
	předch.r.=100	94,6	82,0	149,0	112,4	94,7	123,3	149,6	96,5	100,0	101,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	m ld. Kč	106	115	128	138	140	140	156	145	146	147
	předch.r.=100	105,9	108,0	111,9	107,6	101,7	99,8	111,4	93,0	100,4	101,0
Sociální příspevky ⁶⁾	m ld. Kč	350	382	408	474	507	556	610	631	581	571
	předch.r.=100	106,8	109,2	106,7	.	107,1	109,7	109,6	103,5	92,0	98,4
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	m ld. Kč	79	82	93	100	109	115	127	138	148	157
	předch.r.=100	108,5	103,4	113,7	107,2	109,2	105,9	109,9	109,0	107,0	106,0
Disponibilní důchod	m ld. Kč	1293	1348	1409	1474	1551	1675	1805	1948	2016	2064
	předch.r.=100	105,0	104,3	104,5	104,6	105,3	108,0	107,7	107,9	103,5	102,4
Výdaje na konečnou spotřebu	m ld. Kč	1207	1248	1317	1399	1443	1543	1669	1812	1842	1872
	předch.r.=100	106,4	103,4	105,6	106,2	103,1	107,0	108,2	108,6	101,7	101,6
Změna podílu v PF ⁸⁾	m ld. Kč	9	11	13	17	19	23	26	25	25	26
Hrubé úspory	m ld. Kč	96	112	105	92	128	156	162	161	198	218
Kapitálové transfery											
(příjem (-) / výdaj (+))	m ld. Kč	-17	-36	-21	-23	-25	-23	-23	-38	-24	-24
Tvorba hrubého kapitálu	m ld. Kč	121	129	122	132	136	153	187	177	166	165
	předch.r.=100	102,7	106,8	94,9	107,8	102,6	112,6	122,3	94,8	94,0	99,0
Změna finančních aktiv a pasiv	m ld. Kč	-5	23	6	-18	20	25	-3	7	56	78
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	předch.r.=100	100,3	102,4	104,4	101,8	103,3	105,3	104,8	101,5	102,3	101,3
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	7,4	8,3	7,4	6,2	8,2	9,3	9,0	8,2	9,8	10,6

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z pŕdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.

⁹⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

Graf 3.7: Míra hrubých úspor domácností

v % disponibilního důchodu

